ननुएवंकर्मजसित्यपेक्षयायोगजसिद्धेःप्राबल्यंचेत्किमितिसर्वेपितांनाद्रियंतइत्याशंक्यमूढाःदृष्टद्वारकफलेष्वर्थेषुहितोपदेष्टारंद्विषंतिकिमुतादृष्टद्वारकेष्वित्याह वनंप्रविष्टेष्वित्यध्यायेन आंबिकेयइतिपूर्वरूपमार्षं ॥१॥ सूक्ष्मोधर्मोज्ञानंतद्वत्त्वादेवत्वंकौरवाणांपांडवधार्त्तराष्ट्राणांसमःपक्षपातशून्यः एषांपांडवानांममचसपुत्रस्येतिशेषः ॥२॥ एवंगते एवंपांडवप्रव्राजनाद्युक्तरूपेसंकटेगतेप्राप्तेसति उद्धरेयुःउन्मूलयेयुः

वैशंपायनउवाच वनंप्रविष्टेष्वथपांडवेषुप्रज्ञाचक्षुस्तप्यमानोंबिकेयः॥ धर्मात्मानंविदुरमगाधबुद्धिंसुखासीनोवाक्यमुवाचराजा ॥ १ ॥ धृतराष्ट्रउवाच प्रज्ञाचतेभार्गवस्येवशुद्धाधर्मंचत्वंपरमंवेत्थसूक्ष्मं॥ समश्चत्वंसंमतःकौरवाणांपथ्यंचैषांममचैवब्रवीहि ॥ २॥ एवंगतेविदुरयदद्यकार्यंपौराश्चेमेकथमस्मान्भजेरन्॥ तेचाप्यस्मान्नोद्धरेयुःसमूलांस्तत्त्वंब्रूयाःसाधुकार्याणिवेत्सि॥ ३॥ विदुरउवाच त्रिवर्गोयंधर्ममूलोनरेंद्रराज्यंचेदंधर्ममूलंवदंति॥ धर्मेराजन्वर्त्तमानःस्वशक्त्यापुत्रान्सर्वान्पाहिपांडोःसुतांश्च॥४॥सवैधर्मोविप्रलब्धःसभायांपापात्मभिःसौबलेयप्रधानैः॥ आहूयकुंतीसुतमक्षवत्यांपराजैषीत्सत्यसंधंसुतस्ते॥५॥ एतस्यतेदुष्प्रणीतस्यराजञ्छेषस्याहंपरिपश्याम्युपायं॥यथापुत्रस्तवकौरव्यपापान्मुक्तोलोकेप्रतितिष्ठेतसाधु॥६॥ तद्वैसर्वेपांडुपुत्रालभंतांयत्तद्राजन्नभिसृष्टंत्वयासीत्॥ एषधर्मःपरमोयत्स्वकेनराजातुष्येन्नपरस्वेषुगृध्येत् ॥ ७॥ यशोननश्येज्ज्ञातिभेदश्चनस्याद्धर्मोनस्यान्नैवचैवंकृतेत्वां ॥ एतत्कार्यंतवसर्वप्रधानंतेषांतुष्टिःशकुनेश्चावमानः॥८॥एवंशेषंयदिपुत्रेषुतेस्यादेतद्राजंस्त्वरमाणःकुरुष्व॥ तथैतदेवंनकरोषिराजन्ध्रुवंकुरूणांभविताविनाशः॥९॥ नहिक्रुद्धोभीमसेनोर्जुनोवाशेषंकुर्याच्छात्रवाणामनीके॥ येषांयोद्धासव्यसाचीकृतास्त्रोधनुर्येषांगांडिवंलोकसारं॥ १०॥ येषांभीमोबाहुशालीचयोद्धातेषांलोकेकिंनुनाप्राप्यमस्ति॥ उक्तंपूर्वंजातमात्रेसुतेतेमयायत्तेहितमासीत्तदानीं ॥ ११ ॥ पुत्रंत्यजेममहितंकुलस्यहितंपरंनचतत्त्वंचकर्थ॥ इदंचराजन्हितमुक्तंनचेत्त्वमेवंकर्त्तापरितप्तासिपश्चात् ॥ १२ ॥ यद्येतदेवमनुमंतासुतस्तेसंप्रीयमाणःपांडवैरेकराज्यं ॥ तापोनतेभविताप्रीतियोगान्नचेन्निगृह्णीष्वसुतंसुखाय ॥ १३॥ दुर्योधनंत्वहितंवैनिगृह्यपांडोःपुत्रंप्रकुरुष्वाधिपत्ये॥ अजातशत्रुर्हिविमुक्तरागोधर्मेणेमांपृथिवींशास्तुराजन्॥ १४॥

॥३॥४॥ सइति यउक्तविधः सएवधर्मोयुधिष्ठिररूपोविप्रलब्धःवंचितः अक्षवत्यांद्यूतक्रीडायां सत्यासंधाप्रतिज्ञायस्यतं ॥५॥ दुष्प्रणीतस्यदुरात्मभिःकृतस्यशेषस्यपांडवमानहानिलक्षणस्यवधस्यउपायं दोषप्रशांतिप्रकारं ॥ ६ ॥ अभिसृष्टंदत्तं स्वकेनधनेनेतिशेषः ॥ ७ ॥ एवंकृतेसतित्वांधर्मोनस्यादितिनैवकिंतुस्यादेव स्यादित्यव्ययंसज्ञेदित्यर्थे ॥ ८ ॥ एवंकृत्वाशेषंनष्टावशिष्टंभाग्यं ॥ ९ ॥ १०. ॥११॥ चकर्थकृतवान् इदंचवक्ष्यमाणंचकर्त्ताकरिष्यसि ॥ १२ ॥ एकराज्यंयदिअनुमंतातर्हितापोनभविता नचेत्यदिवानुमंतातर्हिसुतंनिगृह्णीष्व ॥ १३ ॥ पक्षांतरमाह दुर्योधनमिति ॥ १४ ॥

॥ १५ ॥ याचनुमदपरार्थभ्रमस्वेतिमार्थयत् ॥ १६ ॥ १७ ॥ नाभेतिनांगीकुरुते ॥ १८ ॥ तमेवेतुमाह ब्रवीमि

Digitized by Google